

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta on pyytänyt kehitysjohtaja Riitta Erolalta kokoamaan esityksen sote-uudistuksen valmistelutoimista tänä vuonna. Erityisesti on pyydetty lausumaan toimista, jotka on toteutettu kaupungin edunvalvontaa silmällä pitäen.

Jo ennen maakuntavaltuuston toimikauden alkamista maakuntien perustamisen valmisteluun on nähty sisältyvän sellaista uuden organisaation hallinnon järjestämiseen liittyvää päätöksentekoa, joka ei voi perustua pelkästään yksittäisten viranhaltijoiden päätöksiin tai perustettavien maakuntien alueilla toimivien viranomaisten vapaaehtoisen yhteistyön varaan. Maakunnalle tarvitaan valmistelua varten monijäseninen valmistelutoimielin, joka vastaisi käytännön valmistelutyön organisoimisesta. Väliaikaisen toimielimen tehtävänä ei ole poliittisia linjauksia vaativien asioiden valmistelu. Valmistelutoimielin ei voi ottaa myöskään hoitaakseen sellaisia tehtäviä, jotka edellyttävät tarkoituksenmukaisuusharkintaa tai poliittista arviointia taikka joiden vaikutukset ovat maakunnan kannalta merkittäviä ja pitkävaikutteisia. Tällaiset tehtävät tulee jättää maakuntavaltuuston hoidettaviksi.

Lapin liiton hallituksen 5.6.2017 asettamassa vapaaehtoisessa väliaikaisessa valmistelutoimielimessä (Vate) on ollut mukana 12 alueen kuntien edustajaa sekä lisäksi Lapin elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen, Kolpeneen erityishuoltopiirin, Lapin liiton, Lapin pelastuslaitoksen, Lapin sairaanhoitopiirin, Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin sekä Lapin työ- ja elinkeinotoimiston edustaja varaedustajineen. Lisäksi saamelaiskäräjillä on ollut edustus väliaikaisessa valmistelutoimielimessä.

Kaupunginhallitus nimesi 15.5.2017 väliaikaiseen toimielimeen jäseneksi Riitta Erola (vara Jussi Päckilä) ja Pertti Hemminki (vara Ville Urponen). Vaten järjestäytymiskokouksessa 14.8.2017 (§ 5) Riitta Erola esitti Rovaniemen kaupungin edustajaa Pertti Hemminkiä 1. varapuheenjohtajaksi, joka tehtävään myös valittiin. Puheenjohtajiston kautta ajateltiin oltavan paremmin perillä maakunta- ja soteuudistuksen etenemisestä. Pertti Hemmingin jäädessä pois kaupungin palveluksesta 1.7.2018 lukien ja luovuttuaan siten myös väliaikaisen toimielimen varapuheenjohtajan tehtävästä, kaupunginhallitus päätti nimetä 4.6.2018 (§ 256) Lapin maakunnan väliaikaiseen valmistelutoimielimeen Pertti Hemmingin tilalle jäseneksi ja varapuheenjohtajaksi 3.9.2018 alkaen Riitta Erolan, Jussi Päckilän jäseneksi ja henkilökohtaiseksi varajäseneksi vt. henkilöstöjohtaja Antti Määtän (1.8.2018 lukien). Vate valitsi kokouksessaan 21.8.2018 (§ 131) Riitta Erolan 2. varapuheenjohtajaksi. Riitta Erola on ollut virkavapaalla ajalla 3.11.2017-3.9.2018.

Kaupungin johtoryhmä on käsitellyt aina ennen Vaten kokousta po. toimielimen listalla olleet asiat ja antanut toimiohjeet kaupungin edustajille. Vaten kokous pidetään kerran kuukaudessa. Johtoryhmä on käsitellyt ja kaupunginjohtaja nimennyt henkilöt maakunnan eri valmistelutyöryhmiin. Johtoryhmä on käsitellyt Vaten asioiden lisäksi mm. talous- ja henkilöstöhallinnon palvelutuottajan valintaa, ict -asioita, sopimusten siirtoa, henkilöstön siirtoa, siirtyvien sote-kiinteistöjen listausta sekä muiden tukipalvelujen siirtoa (ateria- ja siivouspalvelut).

Rovaniemen kaupunki omistaa Laplt Oy:stä 33,7 % ja Taitoa Oy:stä 4,5 %. Siksi kaupungin omistajapoliittisessa intressissä on huolehtia näiden yhtiöiden tulevaisuudesta. Vate on linjannut tähän mennessä, että maakunnan talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen toimittajana olisi Taitoa Oy ja parhaillaan neuvotellaan Laplt:n asemasta maakunnan in house -yhtiönä. Laplt Oy:n

osakaskokous pidettiin 8.11.2018 ja kolme suurinta omistajaa (Rovaniemi, Kemijärvi ja Kuusamo) ovat myymässä osakkeitaan Meri-Lapin kunnille (Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola ja Tornio,). Näin Laplt Oy:stä tulisi yksi yhteinen lappilainen ict –yhtiö. Rovaniemen kaupunki on ollut aloitteellinen osakassopimuksen sisältöjen osalta, jotta kaupungin etu tulisi erityisesti huomioon otetuksi. Kaupungin omistajapoliittisissa linjauksissa 2020 (hyväksytty kv 16.5.2016) Laplt Oy:n osalta Rovaniemen kaupunki sitoutuu kehittämään yhtiön toimintaa in house -periaatteella sillä edellytyksellä, että kaikki yhtiön omistajat myös kuntayhtymät keskittävät tietotekniikkapalvelujen hankinnat yhtiölle ja että yhtiön palvelut ovat markkinaehtoisesti kilpailukykyisiä.

Koska keskeisiä osaajia on palkattu valmistelutyöryhmiin, kaupungin oman toiminnan kehittäminen on hidastunut. Kaupungin johtoryhmä on tehnyt 20.11.2018 (§ 293) periaatelinjauksen henkilöstöressurssien käytöstä maakunta- ja sotevalmisteluun siten, että

1. Esimiehet harkitsevat alaistensa osalta, voidaanko maakuntavalmistelutehtävissä olevalle henkilöstölle myöntää virka- ja työvapaata. Mikäli virka- ja työvapaan myöntäminen vaikeuttaa kaupungin omien tehtävien hoitamista, johtoryhmä ei pidä niiden myöntämistä 1.1.2019 alkaen tarkoituksenmukaisena. Lisäksi
2. Kaupunki ei jatka sopimusperusteista valmistelutehtävien hoitamista 1.1.2019 alkaen, koska kahden rinnakkaisen käytännön ylläpitäminen ei ole kaupungin edun sekä viranhaltijoiden ja työntekijöiden yhdenvertaisen kohtelun mukaista.

Erityisesti ICT –valmistelijoiden osalta on jatkossa haasteellista myöntää virkavapaata sen vuoksi, että kevään 2019 aikana pitäisi Rovaniemen kaupungilla ottaa käyttöön mm. sähköinen aliekirjoitus sekä ottaa käyttöön sähköinen päätöksenteko.

Rovaniemellä 13.12.2018

Riitta Erola
kehitysjohtaja